

Дослідження бізнес-потенціалу Західних регіонів України

INVESTMENT & TRADE
FACILITATION CENTER

Мета роботи:

- Аналіз поточного стану досліджуваних агропродовольчих та промислових секторів
- Виявлення перешкод, що стримують розвиток бізнесу в даних секторах
- Вивчення потенційних напрямків співпраці українських компаній з голландським бізнесом
- Виявлення діючих бізнес-асоціацій та інших неурядових організацій, а також оцінка рівня підтримки бізнесу в досліджуваних регіонах

Дослідження виконувалося у 2 етапи:

- 1) **«Кабінетне» дослідження** - аналіз показників діяльності досліджуваних секторів, збір контактної інформації підприємств та бізнес-асоціацій;

- 2) **«Польове» дослідження:**
 - Телефонне опитування ~250 компаній з метою ідентифікації перешкод ведення бізнесу та вивчення потенційних шляхів співпраці з голландським бізнесом;
 - Проведення поглиблених інтерв'ю з 17 компаніями з досліджуваних секторів.
 - Проведення інтерв'ю з бізнес-асоціаціями, іншими неурядовими організаціями та місцевими органами влади

Досліджувані сектори

Аграрні та продовольчі сектори

Виробництво фруктів та
ягід

Виробництво овочів
відкритого і закритого
ґрунту

Переробка фруктів та
овочів

Виробництво та
переробка молока

Промислові сектори

Хімічна промисловість

Виробництво гумових і
пластмасових виробів

Легка промисловість

Металообробка

Виробництво
будівельних матеріалів

Машинобудування

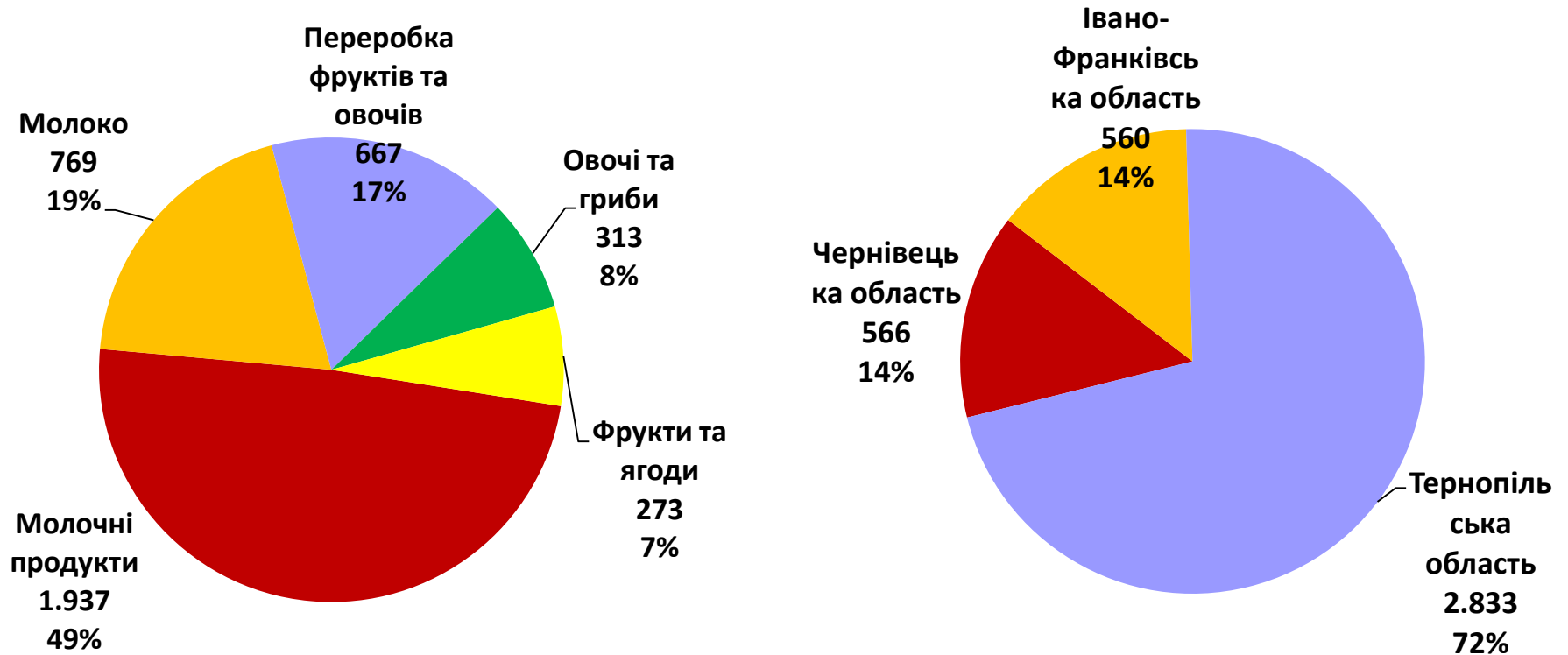
Виробництво меблів

Виробництво
обладнання і
комплектуючих для
аграрних,
продовольчих секторів
та біоенергетики

Біоенергетика

Поточні та перспективні
проекти в галузі
біоенергетики

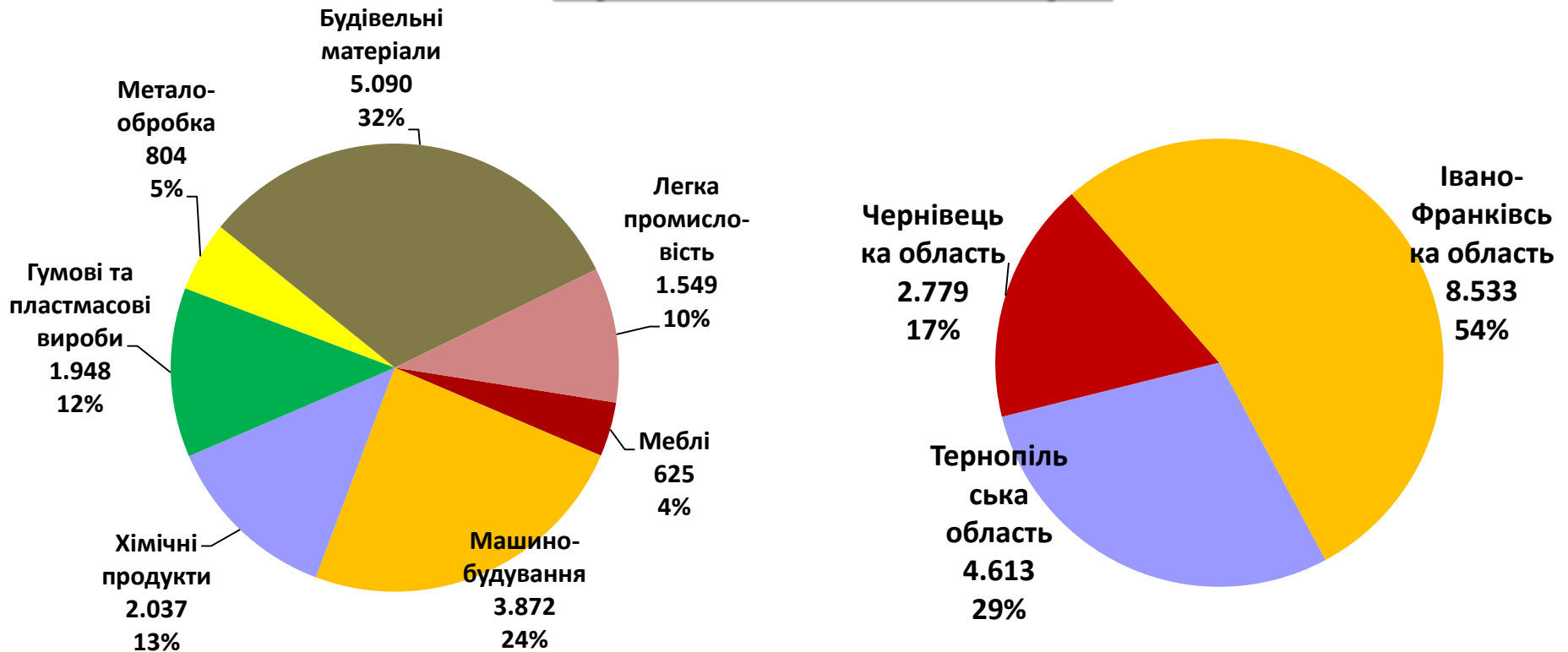
Аграрні та продовольчі сектори

Обсяги продажів підприємствами з виробництва та переробки аграрної продукції в 2016 р., млн. грн.

В даних секторах функціонує 681 суб'єкт господарювання (408 юридичних осіб та 273 ФОПи), на яких працює 7 840 чол.

Промислові сектори

Обсяги продажів підприємствами досліджуваної промислової продукції в 2016 р., млн. грн.

В даних секторах функціонує 4 914 суб'єктів господарювання (899 юридичних осіб та 4 015 ФОПів), на яких працює 43 249 чол.

Біоенергетика

- Ланцюг вартості на біоенергетичному ринку включає наступні ланки: власники сировини (68 од. – лісова біомаса), заготівельники сировини (~5 од.), виробники біопалива (~14 од.), торговці біопаливом (~15 од.), виробники тепла з біомаси (понад 140 од.) та кінцеві споживачі
- На ринку домінує модель “виробник-торговець”. Переважна більшість учасників ринку займаються виробництвом щепи, пелет та брикетів та постачають власну продукцію безпосередньо кінцевим споживачам.
- На ринку мало потужних гравців, що спеціалізуються на конкретній ланці, зокрема на заготівлі сировини (через непрозорість ринку) та виробників тепла з біомаси.

Перешкоди для розвитку бізнесу

Рейтинг основних перешкод для розвитку досліджуваних секторів у Чернівецькій, Івано-Франківській та Тернопільській областях

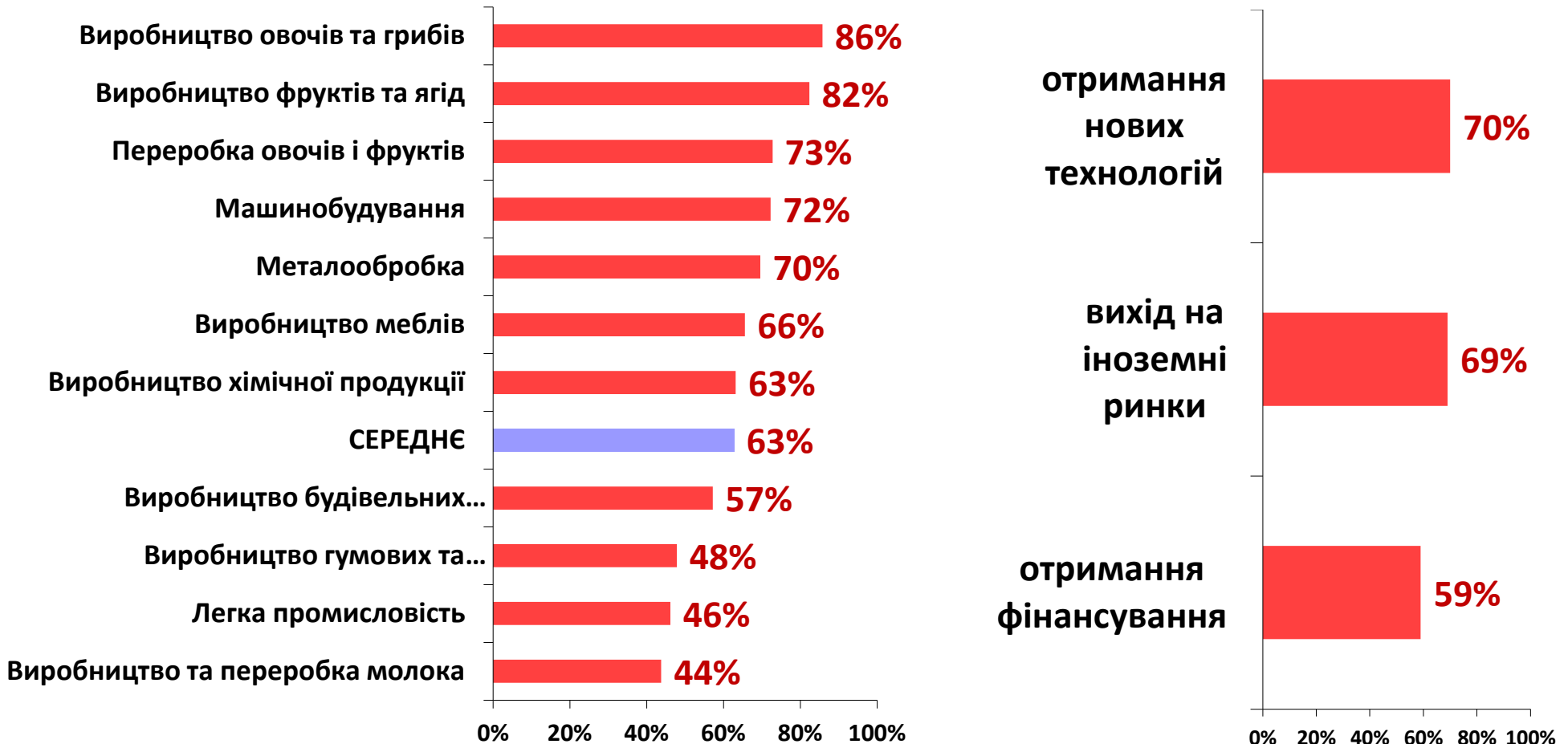
Перешкоди в розрізі секторів

Рейтинг перешкод для розвитку бізнесу

Сектор	відсутність ринкового попиту	застарілі технології та обладнання	брак сировини	дефіцит робітників	недоступність фінансування	відсутність державної підтримки	дії регуляторних органів або рейдерство	інше
Виробництво меблів	3	4	7	1	4	2	8	4
Легка промисловість	5	2	7	1	3	3	7	5
Машинобудування	3	6	8	2	3	1	5	7
Виробництво хімічних продуктів	7	3	5	5	2	3	7	1
Виробництво гумових та пластмасових виробів	3	6	8	1	3	1	6	3
Металообробка	7	2	6	1	5	4	8	2
Переробка овочів і фруктів	8	3	7	3	1	2	3	3
Виробництво та переробка молока	4	4	6	3	1	2	7	7
Виробництво фруктів та ягід	5	4	6	1	3	1	8	6
Виробництво овочів та грибів	4	4	4	2	7	1	8	3
Виробництво будівельних матеріалів	6	4	7	1	3	4	7	1
ВСЬОГО	6	4	7	1	3	2	7	5

Можливі шляхи співпраці з голландським бізнесом

Рівень зацікавленості та можливі шляхи співпраці з голландським бізнесом в досліджуваних секторах

- **виробництво та переробка молока:** розвиток молочних ферм, оснащених за європейськими стандартами, для дрібних виробників
- **виробництво та переробка фруктів та овочів:** сертифікований посадковий матеріал, технології вирощування, інфраструктура для зберігання та переробки продукції
- **промислові сектори:** допомога в інтеграції до існуючих ланцюгів доданої вартості через сертифікацію існуючих виробництв, технологічне оновлення та пошук іноземних партнерів
- **біоенергетика:** використання існуючого потенціалу лісової та аграрної біомаси, який задіяний лише на третину; сучасні рішення з енергоефективності

Обсяги закупівлі молока переробними підприємствами в 2016 році, тис. тонн

Область	Всього	В т.ч. в населення	с/г підприємства
Чернівецька	52	40	12
Івано-Франківська	107	57	50
Тернопільська	221	87	134
Всього	380	184	196

- На сьогодні в трьох областях молокозаводи щорічно закуповують у населення ~184 тис. тонн молока (~50% поточної переробки).
- Після адаптації українських стандартів до європейських використання цього молока стане неможливим, що створює передумови для розвитку невеликих сучасних молочних ферм на 20-50 голів.

Обсяги виробництва овочів в 2016 році, тис. тонн

Область	Всього	в т.ч. в населення	с/г підприємства
Чернівецька	822	774	48
Івано-Франківська	1 147	1 102	45
Тернопільська	1 246	1 188	58
Всього	3 216	3 064	152

- Виробництво товарних овочів відкритого ґрунту в областях стримується нерозвиненістю інфраструктури із зберігання (овочесховища) та переробки.
- Потенціал збільшення виробництва товарної продукції до 100 тис тонн овочів + 350-400 тис. тонн картоплі.

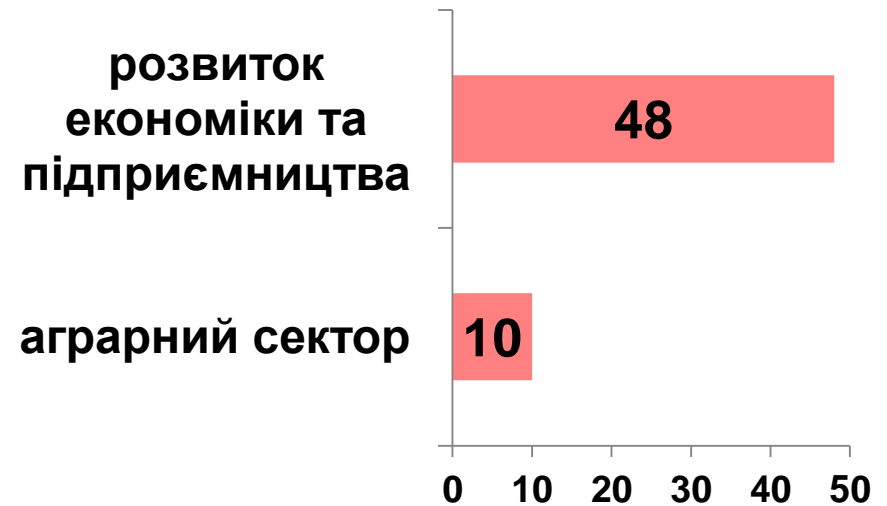
Оцінка підтримки бізнесу з боку місцевої влади за результатами анкетування (за шкалою від 1-5)

Доступність інформації щодо наявних ділових та інвестиційних можливостей

- Тернопільська область - дуже добре представлена інформація
- Івано-Франківська область – інформація доступна
- Чернівецька область - доступ дуже обмежений

Кількість діючих асоціацій та неурядових організацій у регіонах та за напрямками діяльності

З 161 зареєстрованої неурядованої організації у досліджуваних регіонах тільки близько третини (58 од.) є активними.

Веб-адреса дослідження:

<https://www.agroberichtenbuitenland.nl/landeninformatie/oekraine/documenten/publicaties/2018/06/20/psd-study---western-ukraine>

INVESTMENT & TRADE
FACILITATION CENTER

Олена Кудляк

виконавчий директор

Українського центру сприяння інвестиціям та торгівлі

<http://tradecenter.org.ua>

okudliak@tradecenter.org.ua

Тарас Ткаченко

*Начальник відділу секторальних досліджень та
проектних розробок*

ДП «Укрпромзовнішекспертиза»

<http://www.expert.kiev.ua>

tkachenko@expert.kiev.ua